

MAYIS 2020 EKONOMİK, TİCARİ VE FİNANSAL BİLGİLER

Taner HACIOĞLU

Dış İlişkiler, Sanayi ve Proje Sorumlusu

İçindekiler

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ	4
1.1. Tüketici Fiyat Endeksi	4
1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	5
1.3 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi	6
2. GÜVEN ENDEKSLERİ	6
2.1. Ekonomik Güven Endeksi	7
2.2 Tüketici Güven Endeksi	8
2.3 Sektörel Güven Endeksleri	9
2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi	10
3. SANAYİ ENDEKSLERİ	13
3.1 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu	13
3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi	14
3.3 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)	15
4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ	17
5. FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI	21
6. KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ	23
7. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ	25

Tablo Listesi

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Tablo 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ve % Değişim Oranları	5
Tablo 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları	6
Tablo 4. Ekonomik güven endeksi	7
Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	9
Tablo 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	10
Tablo 7. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)	17
Tablo 8. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Sektör İhracat Performansı (1000 \$)	18
Tablo 9. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Ülke İhracat Performansı (1000 \$)	19
Tablo 10. Konsolide Ükelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 \$)	20
Tablo 11. Balıkesir İlinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrıntısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	23
Tablo 12. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları	24
Tablo 13. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı	25
Tablo 14. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşları	26

Grafik Listesi

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	4
Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi	5
Grafik 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları	6
Grafik 4. Ekonomik güven endeksi	7
Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi	8
Grafik 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri	9
Grafik 7. TEPAV Perakende Güven Endeksinin Mayıs 2019 – Mayıs 2020 Değişimi	11
Grafik 8. Önümüzdeki 3 Aya İlişkin Satış Beklentisi	11
Grafik 9. İşlerin Son Üç Yıla Göre Karşılaştırılması	12
Grafik 10. Alt Sektör Bazında TEPE'nin Mayıs 2020'de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi	12
Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi	13
Grafik 12. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi	14
Grafik 13. Satın alma Müdürleri Bileşik Endeksi	15
Grafik 14. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları	21
Grafik 15. Finansal yatırım araçlarının üç aylık reel getiri oranları	21
Grafik 16. Finansal yatırım araçlarının altı aylık reel getiri oranları	22
Grafik 17. Finansal yatırım araçlarının yıllık reel getiri oranları	22
Grafik 18. Konut Satış Sayıları	23
Grafik 19. Yabancılara Yapılan Konut Satış Sayıları	24

1.EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ

1.1. Tüketici Fiyat Endeksi

- TÜFE'de (2003=100) 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,36, bir önceki yılın Aralık ayına göre %4,57, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,39 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,10 artış gerçekleşti.
- Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %3,74 ile eğlence ve kültür, %6,69 ile ulaştırma ve %7,68 ile giyim ve ayakkabı oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %21,41 ile alkollü içecekler ve tütün, %20,86 ile çeşitli mal ve hizmetler ve %14,45 ile konut oldu.
- Ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Mayıs ayında azalış gösteren ana grup olmadı. En az artış gösteren gruplar ise %0,16 ile lokanta ve oteller, %0,22 ile sağlık ve %0,24 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu. Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Mayıs ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, %6,85 ile giyim ve ayakkabı, %3,30 ile ulaştırma ve %1,92 ile çeşitli mal ve hizmetler oldu.
- Mayıs 2020'de, endekste kapsanan 418 maddeden, 66 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 70 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 282 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

Grafik 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

	Mayıs 2020	Mayıs 2019
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,36	0,95
Bir önceki yılın Ocak ayına göre değişim oranı	4,57	4,99
Bir önceki yılın Şubat ayına göre değişim oranı	11,39	18,71
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	12,10	19,91

Tablo 1. Tüketici Fiyat Endeksi Yıllık Değişim Oranı

1.2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

- Yİ-ÜFE (2003=100) 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,54, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,15, bir önceki yılın aynı ayına göre %5,53 ve on iki aylık ortalamalara göre %9,14 artış gösterdi. Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %3,63, imalatta %4,98, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %14,49, su temininde %6,61 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %6,09, dayanıklı tüketim malında %14,90, dayanıksız tüketim malında %9,01 artış, enerjide %11,92 azalış, sermaye malında %10,27 artış olarak gerçekleşti.

Grafik 2. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Yıllık Değişimi

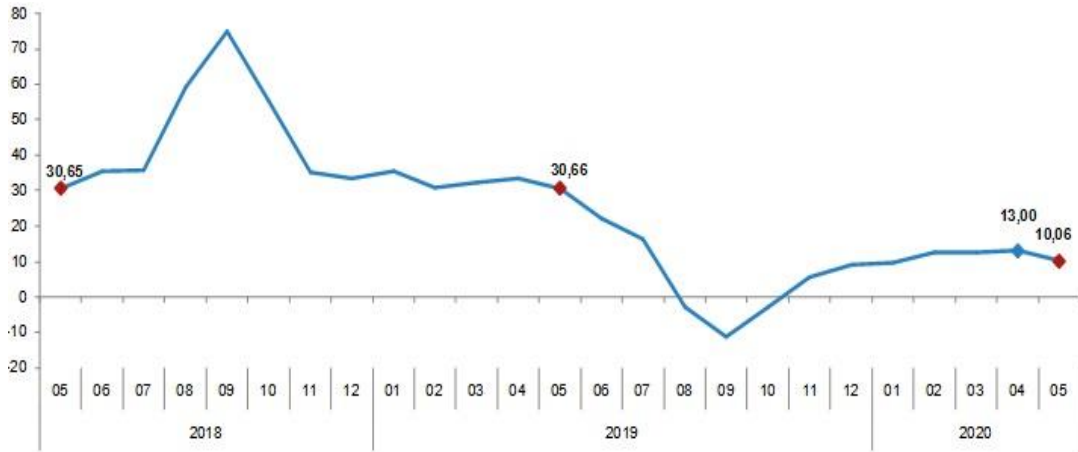
- Yıllık en fazla azalış; %61,57 ile ham petrol ve doğal gaz, %51,27 ile kok ve rafine petrol ürünleri olarak gerçekleşti. Buna karşılık metal cevherleri %23,24, tütün ürünleri %22,38, diğer mamul eşyalar %20,55 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.
- Aylık en fazla azalış; %32,31 ile ham petrol ve doğal gaz ürünleri, %1,56 ile deri ve ilgili ürünler, %0,61 ile suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması olarak gerçekleşti. Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri %4,93, kağıt ve kağıt ürünleri %4,54, basım ve kayıt hizmetleri %3,57 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

	Mayıs 2020	Mayıs 2019
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,54	2,67
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	6,15	7,99
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	5,53	28,71
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	9,14	32,85

Tablo 2. Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi ve % Değişim Oranları

1.3 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi

- YD-ÜFE (2010=100) 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,47, bir önceki yılın Aralık ayına göre %14,26, bir önceki yılın aynı ayına göre %10,06 ve on iki aylık ortalamalara göre %7,23 artış gösterdi. Sanayinin iki sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %12,06, imalatta %10,01 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %8,70, dayanıklı tüketim malında %20,40, dayanıksız tüketim malında %12,91 artış, enerjide %59,35 azalış, sermaye malında %14,02 artış olarak gerçekleşti.

Grafik 3. Yurt Dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları

- Sanayinin iki sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %0,95, imalatta %1,49 artış olarak gerçekleşti. Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %1,20, dayanıklı tüketim malında %0,95, dayanıksız tüketim malında %1,53, enerjide %22,03, sermaye malında %1,31 artış olarak gerçekleşti.

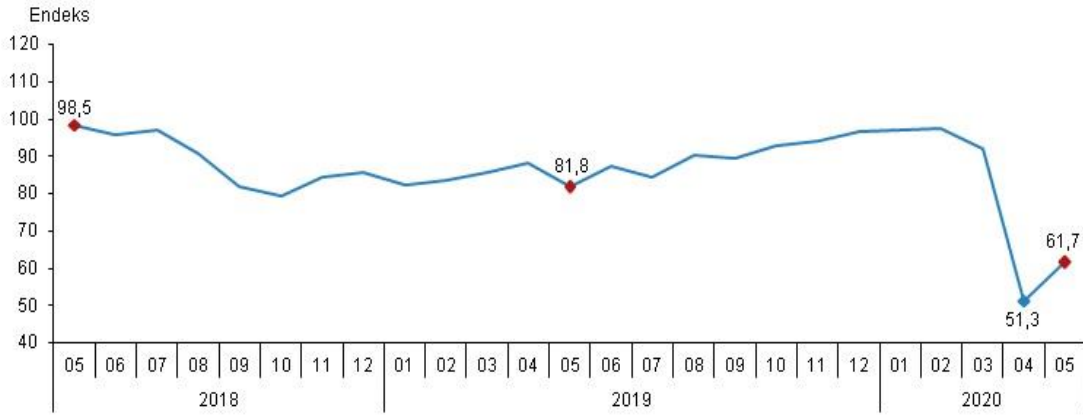
	Mayıs 2020	Mayıs 2019
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,47	4,19
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	14,26	13,09
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	10,06	30,66
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	7,23	40,39

Tablo 3. Yurt dışı üretici fiyat endeksi ve değişim oranları

2. GÜVEN ENDEKSLERİ

2.1. Ekonomik Güven Endeksi

- Ekonomik güven endeksi Nisan ayında 51,3 iken, Mayıs ayında %20,4 oranında artarak 61,7 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.
- Tüketici güven endeksi bir önceki aya göre Mayıs ayında %8,5 oranında artarak 59,5 değerini, reel kesim güven endeksi bir önceki aya göre %18,0 oranında artarak 73,5 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %10,8 oranında artarak 51,1 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %5,0 oranında artarak 79,0 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %31,1 oranında artarak 58,5 değerini aldı.

Grafik 4. Ekonomik güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	04/2020	05/2020	04/2020	05/2020
Ekonomik güven endeksi	51,3	61,7	-44,1	20,4
Tüketici güven endeksi	54,9	59,5	-5,8	8,5
Reel kesim güven endeksi	62,3	73,5	-36,8	18,0
Hizmet sektörü güven endeksi	46,1	51,1	-50,1	10,8
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	75,2	79,0	-26,0	5,0
İnşaat sektörü güven endeksi	44,7	58,5	-42,2	31,1

Tablo 4. Ekonomik güven endeksi

AÇIKLAMALAR

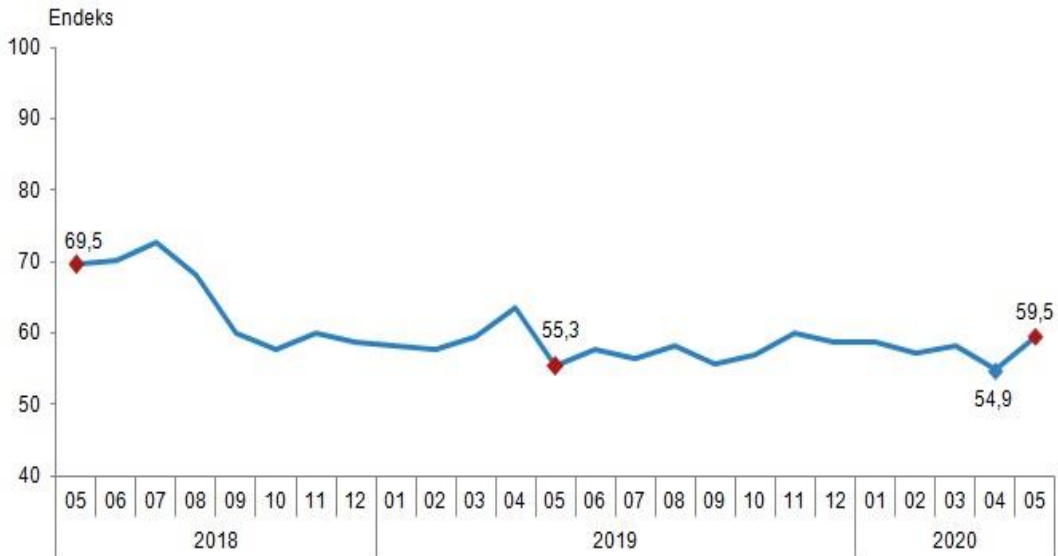
Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeks, mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Ekonomik güven endeksi hesaplamasında, her bir sektörün ağırlığı o sektörün normalleştirilmiş alt endekslerine eşit dağıtılarak uygulanmakta, güven endekslerine doğrudan uygulanmamaktadır. Bu kapsamda tüketici, reel kesim, hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ait toplam 20 alt endeks hesaplamada kullanılmaktadır.

Ekonomik güven endeksinin hesaplamasında kullanılan alt endeksler her ayın ilk iki haftasında derlenen veriler kullanılarak hesaplanmaktadır. Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, 100'den küçük olması ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

2.2 Tüketici Güven Endeksi

- Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya göre %8,5 oranında arttı; Nisan ayında 54,9 olan endeks, Mayıs ayında 59,5 oldu.
- Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Nisan ayında 72,5 iken, Mayıs ayında %9,3 oranında artarak 79,2 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi Nisan ayında 74,8 iken, Mayıs ayında %9,5 oranında artarak 81,8 oldu.
- Gelecek 12 aylık döneme ilişkin işsiz sayısı beklentisi endeksi Nisan ayında 53,8 iken Mayıs ayında %2,9 oranında artarak 55,3 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin tasarruf etme ihtimali endeksi Nisan ayında 18,4 iken, Mayıs ayında %18,0 oranında artarak 21,7 oldu.

Grafik 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	04/2020	05/2020	04/2020	05/2020
Tüketici güven endeksi	54,9	59,5	-5,8	8,5
Hanenin maddi durum beklentisi	72,5	79,2	-7,8	9,3
Genel ekonomik durum beklentisi	74,8	81,8	-1,1	9,5
İşsiz sayısı beklentisi	53,8	55,3	-6,7	2,9
İnşaat sektörü güven endeksi	18,4	21,7	-13,1	18,0

Tablo 5. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi

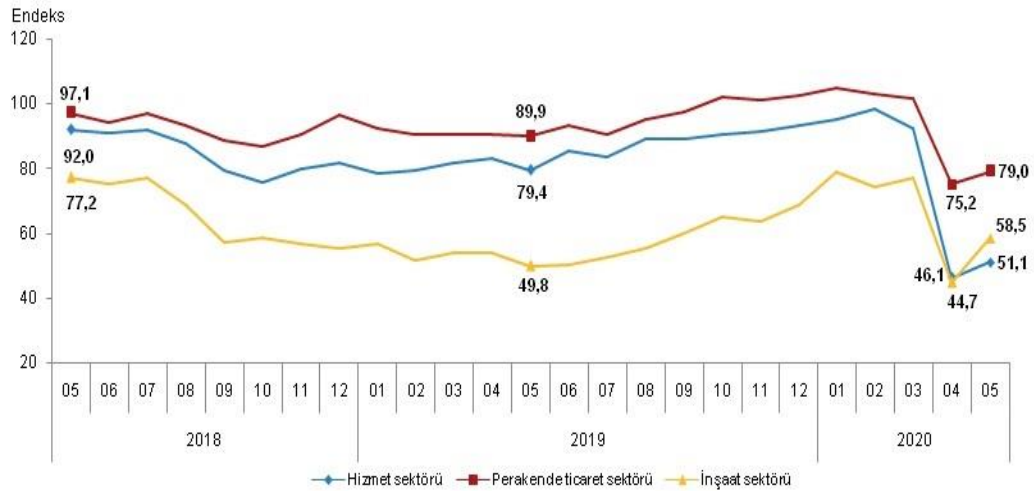
AÇIKLAMALAR

Aylık tüketici eğilim anketi ile tüketicilerin maddi durum ve genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri, harcama ve tasarruf eğilimleri ölçülmektedir.

Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir.

2.3 Sektörel Güven Endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe %10,8, perakende ticaret sektöründe %5,0 ve inşaat sektöründe %31,1 arttı.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Nisan ayında 46,1 iken, Mayıs ayında %10,8 oranında artarak 51,1 değerini aldı. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre, gelecek üç aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi alt endeksi %82,9 artarak 77,2 oldu. Son üç aylık dönemde hizmetlere olan talep alt endeksi %19,2 azalarak 39,0 değerini aldı. Son üç aylık dönemde iş durumu alt endeksi ise %22,5 azalarak 37,1 oldu.

Grafik 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri

- Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Mayıs ayında %5,0 oranında artarak 79,0 değerini aldı. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre, mevcut mal stok seviyesi alt endeksi %1,6 artarak 120,4 oldu. Gelecek üç aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi alt endeksi %48,8 artarak 75,1 değerini aldı. Son üç aylık dönemde iş hacmi satışlar alt endeksi ise %26,7 azalarak 41,6 oldu.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	04/2020	05/2020	04/2020	05/2020
Hizmet sektörü güven endeksi	46,1	51,1	-50,1	10,8
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	47,9	37,1	-47,1	-22,5
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	48,3	39,0	-45,9	-19,2
Hizmetlere olan talep beklentisi (son 3 aylık dönemde)	42,2	77,2	-56,8	82,9
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	75,2	79,0	-26,0	5,0
İş hacmi - satışlar (son 3 aylık dönemde)	56,7	41,6	-39,9	-26,7
Mevcut mal stok seviyesi	118,5	120,4	9,7	1,6
İş hacmi - satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	50,5	75,1	-50,8	48,8
İnşaat sektörü güven endeksi	44,7	58,5	-42,2	31,1
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	34,2	40,0	-44,1	16,9
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	55,1	77,1	-40,9	39,9

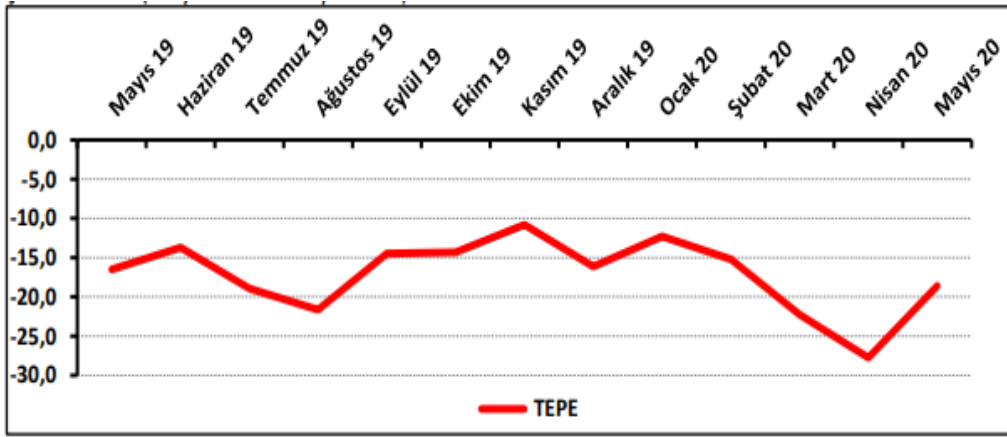
Tablo 6. Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri

AÇIKLAMALAR

Sektörel güven endeksleri 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

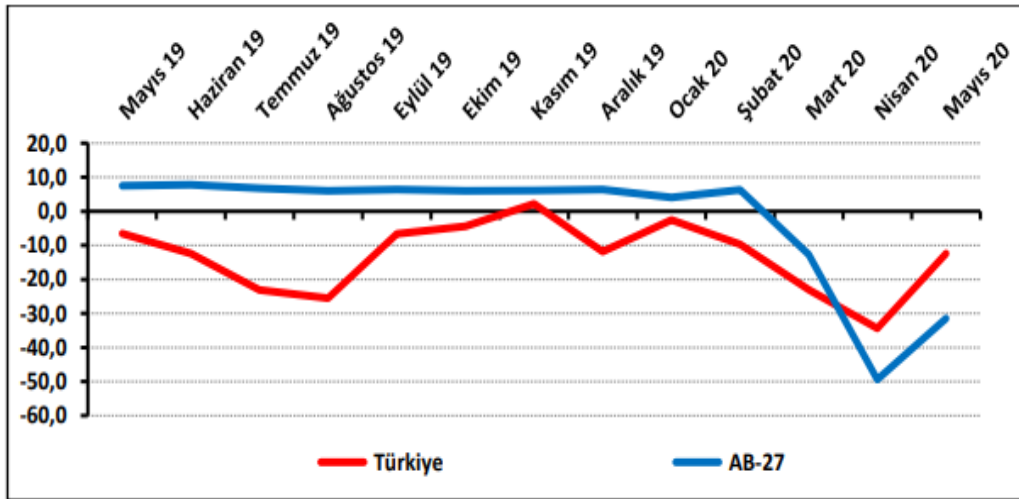
2.4. TEPAV Perakende Güven Endeksi

- Mayıs ayında -18,6 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 2,1 puan azalırken, geçen aya göre 9,2 puan arttı. TEPE değerinin geçen aya göre artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili oldu.
- Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Mayıs 2020'de -12,4 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 22,0 puan artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre 5,8 puan azaldı. Mayıs 2020'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 34,9'u önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 35,5'i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 29,6 oldu.

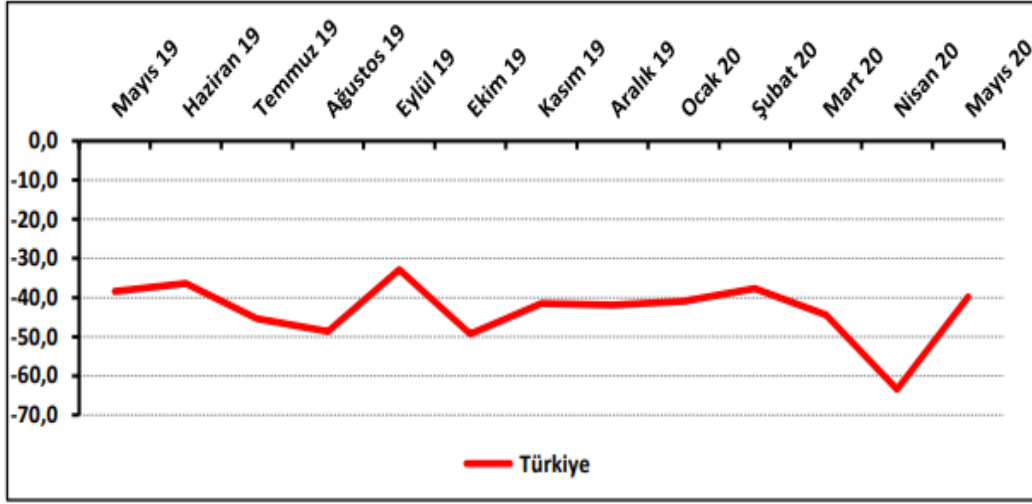

Grafik 7. Perakende Güven Endeksinin Mayıs 2019 – Mayıs 2020 Değişimi

- İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Mayıs 2020’de -39,8 puan değerini alarak, Nisan 2020’ye göre 23,7 puan arttı. Mayıs 2019’a göre ise 1,4 puan azaldı. Mayıs 2020’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 16,9’u geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 56,7 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 26,5 oldu.

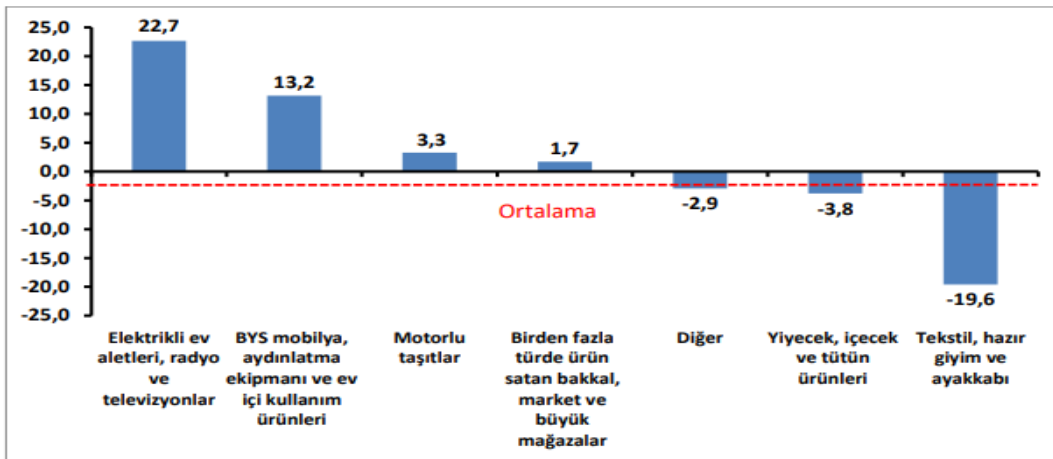

Grafik 8. Önümüzdeki 3 Aya İlişkin Satış Beklentisi

Grafik 9. İşlerin Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Durumu

- Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Mayıs 2020’de, geçen yılın aynı dönemine göre “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörlerinde artış, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde azalış görüldü. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörleri ortalama değişimin altında değer aldı. Perakende güveni en fazla “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründe azaldı.

Grafik 10. Alt Sektör Bazında TEPE’nin Mayıs 2020’de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi

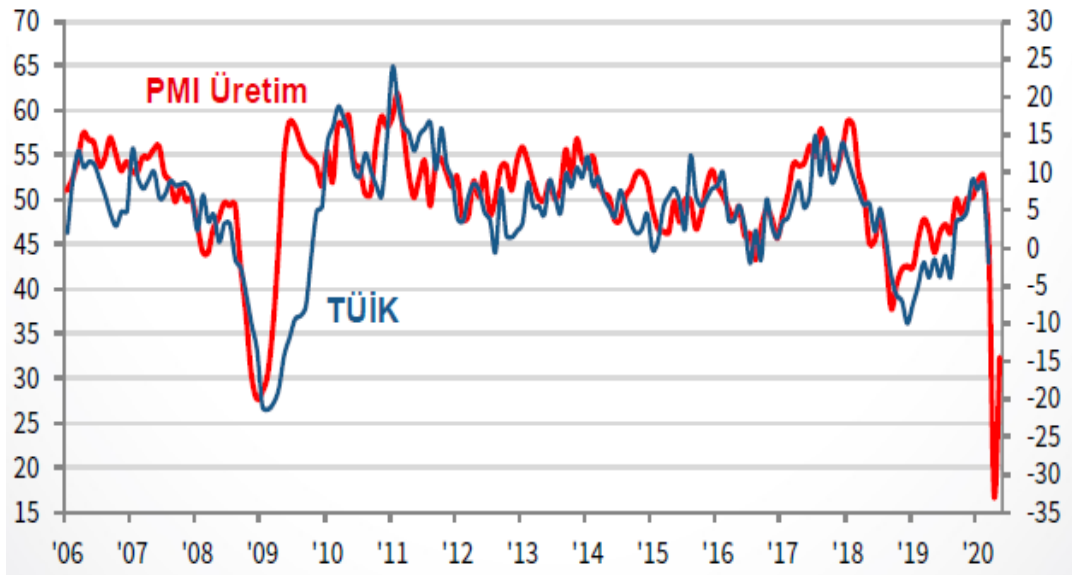
- TEPE anketine soru bazında bakıldığında Mayıs 2020’de, “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu” ve “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş beklentisi” göstergeleri hem Mayıs 2019’a göre hem de Nisan 2020’ye göre arttı. “Önümüzdeki 3 ayda satış, istihdam ve satış fiyatı beklentisi” ve “işlerin geçen yıla göre durumu” göstergeleri Nisan 2020’ye göre artış, Mayıs 2019’a göre azalış gösterdi. “Gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergesi ise ters seyir izledi.

3. SANAYİ ENDEKSLERİ

3.1 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu

Mayıs 2020 Raporu Önemli Hususlar

- ❖ Üretim ve yeni siparişlerde yavaşlama daha düşük oranlarda gerçekleşti
  - ❖ İstihdam nispeten hafif bir düşüş gösterdi
  - ❖ Girdi maliyetlerinde son bir yılın en yüksek artışı kaydedildi
- Nisan'da 33,4 olarak ölçülen PMI Mayıs'ta 40,9'a yükselmekle birlikte yine eşik değer 50,0'nin altında kalarak sektördeki faaliyet koşullarının yavaşlamaya devam ettiğine işaret etti. COVID-19 salgınının faaliyetleri aksatmaya ve talebi sınırlamaya devam etmesi sonucu hem üretim hem de yeni siparişler Mayıs ayında da sert yavaşlama kaydetti. Ancak bazı firmalar operasyonlarını Mayıs ayında yeniden başlattıklarını bildirdi ve böylece düşüşler daha sınırlı gerçekleşti. İmalatçılar istihdamı üst üste ikinci ay azalttı. Ancak şirketlerin çoğunluğunun personel sayılarını değiştirmemesi nedeniyle düşüş önceki aya göre hız kesti, üretim ve yeni siparişlere göre çok daha ılımlı

Grafik 11. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye PMI Endeksi

- Yeni siparişlerdeki yetersizlik, firmaların satın alma faaliyetlerini yavaşlatmasına ve hem girdi hem de nihai ürün stoklarını azaltmasına sebep oldu. COVID-19 kısıtlamalarına bağlı olarak taşımacılıkta yaşanan aksamalar, tedarikçilerin teslimat sürelerinde sert artışa yol açtı. Özellikle yurt dışından yapılan ürün alımlarında güçlükler yaşandığı belirtildi. Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybı, girdi maliyetlerinde keskin ve hızlanan bir artışa yol açtı. Girdi maliyetleri enflasyonu son bir yılın en yüksek oranında kaydedildi. Bunun yansıması olarak, imalatçılar satış fiyatlarını Nisan ayına ve seri ortalamasına göre daha yüksek bir hızda artırdı.

3.2 İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Endeksi

Mayıs 2020 Raporu Önemli Hususlar

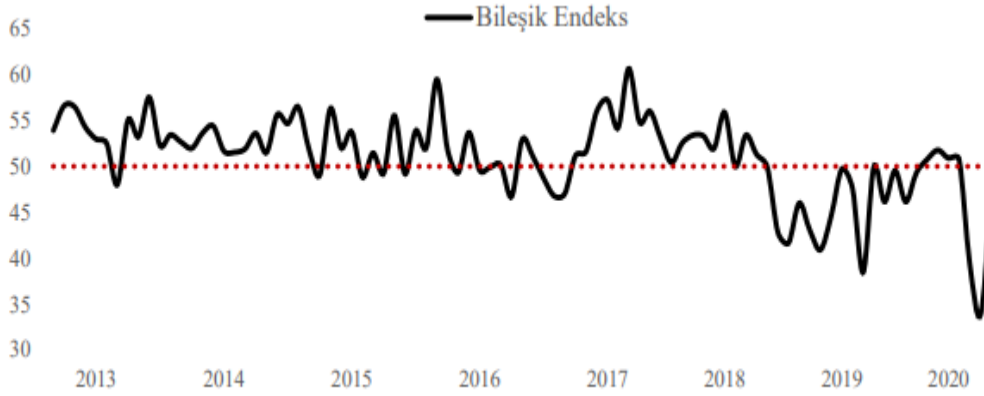
- İhracat İklimi Endeksi 34,1 olarak gerçekleşti
- Ekonomilerin çoğunda daralma hız kesti
- Çin’de üretim büyüme bölgesine geçti
- Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, İstanbul Sanayi Odası tarafından ulusal PMI anketlerindeki PMI üretim endekslerinin bir araya getirilerek ağırlıklandırılmasıyla hesaplanmaktadır. Ağırlıklar, ihracat pazarlarının Türk imalat sektörü ihracatından aldıkları paylara ilişkin istatistikler kullanılarak oluşturulmaktadır.
- İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Türk imalatçıların ihracat pazarlarındaki talep koşullarının Mayıs ayında belirgin bir şekilde bozulmaya devam ettiğini ortaya koydu. Bir önceki ay 19,1 ile rekor düşük düzeyde kaydedilen endeks hızlı bir yükselişle 34,1 düzeyinde gerçekleşti, ancak veri serisinin başladığı Ocak 2002’den beri ikinci en zayıf seviyede ölçüldü.
- İhracat iklimindeki sert bozulma, COVID-19 salgınının küresel ekonominin büyük bölümü üzerindeki olumsuz etkilerinin devam etmesinden kaynaklandı.
- Endeks hesaplamalarına dahil edilen 44 ülke içerisinde Mayıs ayında üretimin artış kaydettiği tek ülke Çin oldu. Türk imalatçıların Avrupa’daki daha büyük ticaret ortakları Mayıs ayında belirgin bir şekilde daralma bölgesinde kalmakla birlikte düşüşler Nisan ayındaki rekor düzeylere göre hız kesti.
- Benzer bir tablonun geçerli olduğu ABD’de de üretim Nisan ayına göre daha ılımlı bir daralma kaydetti. Buna rağmen, söz konusu düşüş küresel finansal krizden beri ikinci en yüksek hızda gerçekleşti.

Grafik 12. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat PMI İhracat İklimi Endeksi

3.3 MÜSAİD SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)

- 2020 yılı Mayıs ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 11,8 puan artarak 45,7 değerine yükselmiştir. Mayıs ayında endekste gözlenen bu artışta sanayi sektörü endeksinin önceki aya göre 19,7 puan artarak 47,9 seviyesine yükselmesi etkili olurken, hizmet sektörü endeksi de 7,0 puanlık artışla 43,9 seviyesine yükselmiştir. Her iki sektörde gözlenen artışta da girdi alımlarında gerçekleşen hızlı genişlemenin etkileri gözlenirken; buna bağlı olarak sanayi sektöründe üretim, hizmet sektöründe ise iş hacmi ciddi bir şekilde ivme kazanmıştır. Bu gelişmelerle birlikte, Nisan ayında gözlenen endeks tarihinin en kötü seviyesinden hızlı bir şekilde uzaklaşıldığı kaydedilmiştir. Buna karşın önceki aya göre 11,8 puan artarak reel sektördeki toparlanma sürecinin ivme kazandığı sinyali veren SAMEKS Bileşik Endeksi, 50 referans değeri altındaki seyirini Mayıs ayında da sürdürmüş ve Mart ayında başlayan durgun görüntünün devam ettiğine işaret etmektedir.

Grafik 13. Satın alma Müdürleri Bileşik Endeksi

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2020 yılı Mayıs ayında, bir önceki aya göre 19,7 puan birden artarak 47,9 seviyesine yükselmiştir. Bu dönemde yeni siparişlerin önceki aya göre 27,6 puan artarak 47,2 seviyesine yükselmesi, sanayi sektöründe gözlenen toparlanmada etkili olmuştur. Buna bağlı olarak, sektöre yönelik girdi alımları önceki aya göre 23,2 puan ivme kazanarak 52,0 seviyesine yükselmiştir. Bu dönemde sektöre ilişkin nihai mal stokunun azalışı da hız kaybetmiş ve önceki aya göre 8,0 puan artan alt endeks 44,2 seviyesine yükselmiştir. Mayıs ayında sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların işgücü taleplerinde de nispi bir toparlanma kaydedilmiş ve söz konusu alt endeks önceki aya göre 3,9 puan artış kaydederek 43,3 seviyesine yükselmiştir. Bu gelişmelere bağlı olarak üretim alt endeksi önceki aya göre 27,7 puan birden artarak 45,8 seviyesine yükselmiştir. Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, önceki aya göre 19,7 puan artarak ciddi bir toparlanma görüntüsü vermiştir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2020 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre 7,0 puan artarak 43,9 seviyesine yükselmiştir. Bu dönemde önceki aya göre 19,7 puan artarak 51,7 seviyesine yükselen girdi alımları alt endeksi, hizmet sektörü endeksinin hızlı bir şekilde yükselmesinde belirleyici rol oynamıştır. Satın alımlardaki artışa bağlı olarak, sektöre yönelik iş hacmi önceki aya göre 10,1 puan birden artarak 40,3 puan seviyesine yükselmiştir. Önceki aya göre 1,8 puan artış kaydetmiş olmasına karşın 44,5 seviyesinde gerçekleşen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi, sektörde faaliyet gösteren firmaların mal ve hizmet tedarikinde gözlenen sorunların sürdüğüne işaret etmektedir. Sektör genelinde gözlenen toparlanmaya karşın işgücü talebindeki azalış Mayıs ayı genelinde de sürmüş ve önceki aya göre 6,6 puan azalan istihdam alt endeksi 43,0 puan seviyesine gerilemiştir. Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, Mayıs 2020 döneminde 7,0 puan artış kaydetmiş ve 43,9 seviyesine yükselmiştir.

YORUM

- Küresel ekonominin tamamında hem arz hem de talep yönüyle oldukça ciddi bir bunalıma neden olan Covid-19 salgınının Türkiye ekonomisine olan etkilerinin, Mayıs ayı itibariyle nispeten azaldığı görülmektedir. Bu dönemde imalat sanayi kapasite kullanımı, reel kesim güven endeksi ve sektörel güven endekslerinde artışlar gözlenirken, tarihi dip seviyesinden hızlı bir şekilde uzaklaşan SAMEKS de reel sektördeki toparlanmayı teyit etmiştir. Ekonomi yönetiminin alınan ve bu dönem itibariyle 260 milyar TL'yi aşan destek ve teşviklerin piyasalara olan olumlu etkilerinin, Haziran ayı itibariyle başlayacak olan normalleşme süreci ve sonrasında daha fazla belirginleşmesi beklenmektedir. Bu gelişmelerden hareketle SAMEKS'teki toparlanma eğiliminin önümüzdeki dönemde de süreceği ve yılın ikinci yarısı itibariyle Türkiye ekonomisinde ivmenin hızlı bir şekilde pozitif yöne tahmin edilmektedir.

4. DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından yayınlanan 2020 yılı Mayıs ayına ait ihracat istatistikleri aŐağıdaki tablolarda sunulmuŐtur.

SIRALAMA	İLLER	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	KÜMÜLATİF
1	İSTANBUL	5.593.899,74	5.762.397,24	5.261.128,08	3.657.061,35	3.821.568,75	24.096.055,16
2	BURSA	1.170.875,09	1.298.094,38	1.097.971,31	436.989,48	575.290,36	4.579.220,63
3	KOCAELİ	1.299.521,63	1.066.838,56	1.087.497,10	466.052,97	626.002,47	4.545.912,73
4	İZMİR	877.631,77	748.646,59	793.610,17	582.478,82	588.706,70	3.591.074,05
5	ANKARA	619.083,34	597.507,14	600.778,80	551.493,32	549.882,33	2.918.744,93
6	GAZİANTEP	615.689,86	630.691,10	608.772,59	462.133,82	484.095,34	2.801.382,71
7	SAKARYA	509.408,86	504.197,83	301.737,11	36.178,55	171.703,73	1.523.226,07
8	MANİSA	272.128,32	310.681,74	326.247,56	247.377,18	254.433,73	1.410.868,53
9	DENİZLİ	259.354,65	244.948,88	240.409,22	165.129,67	163.962,68	1.073.805,11
10	HATAY	217.900,75	199.420,58	163.014,78	178.757,04	167.774,89	926.868,05
11	KONYA	170.478,60	174.797,82	166.912,17	156.401,77	131.573,28	800.163,64
12	MERSİN	184.042,11	169.040,85	148.354,78	138.778,26	134.804,95	775.020,95
13	KAYSERİ	162.180,32	180.362,69	156.265,22	97.568,20	113.687,99	710.064,42
14	ADANA	159.289,93	153.052,05	151.734,02	111.870,35	118.802,92	694.749,28
15	ANTALYA	120.237,90	114.769,34	122.256,70	102.442,94	100.722,63	560.429,50
16	TRABZON	110.073,21	98.320,61	90.812,13	97.884,37	72.439,71	469.530,04
17	TEKİRDAĞ	88.984,08	84.592,31	81.022,37	55.857,18	55.632,44	366.088,37
18	ESKİŐEHİR	89.380,07	85.886,33	89.392,56	49.094,64	47.531,83	361.285,42
19	K.MARAŐ	78.061,28	73.780,48	72.341,19	42.229,08	46.658,79	313.070,82
20	MARDİN	66.141,97	64.865,26	63.629,90	51.649,03	47.480,24	293.766,41
21	SAMSUN	63.585,23	56.343,87	61.097,65	39.758,78	54.031,89	274.817,42
22	BALIKESİR	42.663,49	53.531,52	46.620,54	50.208,21	47.609,69	240.633,45
58	ÇANAĞKALE	4.537,13	3.806,89	4.272,09	4.172,38	4.715,56	21.504,06
TOPLAM		15.300.392	13.378.807	12.396.848	8.341.697	8974564,00	56592309,00

Tablo 7. İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansları (1000 \$)

SIRA	SEKTÖR	1 - 31 MAYIS			1 OCAK - 31 MAYIS		
		2019	2020	DEĞİŞİM	2019	2020	DEĞİŞİM
1	Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	18.550,36	9.556,95	-48,48%	84.841,25	62.032,77	-26,88%
2	Elektrik Elektronik	2.909,66	15.968,26	448,80%	32.531,39	48.226,88	48,25%
3	Hazırgiyim ve Konfeksiyon	4.630,65	5.486,17	18,48%	21.896,41	23.432,35	7,01%
4	Otomotiv Endüstrisi	5.977,48	2.832,45	-52,61%	25.889,17	19.103,97	-26,21%
5	Makine ve Aksamları	3.865,65	2.612,55	-32,42%	13.326,90	14.208,86	6,62%
6	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.422,52	2.159,83	-10,84%	12.399,31	13.062,49	5,35%
7	Madencilik Ürünleri	3.344,07	2.446,52	-26,84%	12.971,79	11.986,53	-7,60%
8	Demir ve Demir Dışı Metaller	2.776,33	1.438,07	-48,20%	12.763,34	10.291,64	-19,37%
9	Çelik	2.434,85	1.952,24	-19,82%	9.392,04	9.419,02	0,29%
10	Meyve Sebze Mamulleri	1.105,60	539,65	-51,19%	6.971,59	6.911,85	-0,86%
11	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	1.620,04	679,04	-58,08%	6.760,42	5.897,98	-12,76%
12	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.391,88	532,94	-61,71%	5.250,37	4.160,62	-20,76%
13	Savunma ve Havacılık Sanayii	986,97	351,26	-64,41%	3.604,57	3.289,68	-8,74%
14	Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	677,17	336,67	-50,28%	2.437,01	2.885,67	18,41%
15	Süs Bitkileri ve Mam.	294,93	28,72	-90,26%	3.386,29	2.042,23	-39,69%
16	Deri ve Deri Mamulleri	535,62	139,25	-74,00%	2.461,39	1.125,32	-54,28%
17	İklimlendirme Sanayii	503,87	306,80	-39,11%	907,90	840,49	-7,42%
18	Tekstil ve Hammaddeleri	38,15	102,04	167,44%	826,67	683,24	-17,35%
19	Zeytin ve Zeytinyağı	112,77	103,22	-8,47%	651,29	612,78	-5,91%
20	Halı	0,00	6,11		52,18	227,56	336,10%
21	Gemi ve Yat	24,78	0,00	-100,00%	24,78	85,74	246,00%
22	Yaş Meyve ve Sebze	0,00	22,10		0,00	58,62	
23	Diğer Sanayi Ürünleri	25,41	0,00	-100,00%	140,18	24,40	-82,59%
24	Kuru Meyve ve Mamulleri	3,34	8,86	165,30%	13,16	22,10	67,94%
25	Mücevher	0,00	0,00		135,77	0,64	-99,53%
BALIKESİR TOPLAM İHRACATI		54.232,09	47.609,69	-12,21%	259.635,18	240.633,45	-7,32%
TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI		15.467.789,53	8.974.564,29	-41,98%	70.442.897,45	56.592.309,21	-19,66%

Tablo 8. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Sektör İhracat Performansı (1000 \$)

	ÜLKE	1 - 31 MAYIS			1 OCAK - 31 MAYIS		
		2019	2020	DEĞİŞİM	2019	2020	DEĞİŞİM
1	IRAK	12.294,52	9.429,56	-23,30%	56.634,61	43.208,84	-23,71%
2	ALMANYA	4.010,38	2.811,52	-29,89%	19.302,53	16.091,86	-16,63%
3	POLONYA	501,13	5.729,50	1043,33%	2.138,15	11.953,66	459,07%
4	İTALYA	4.223,50	1.784,10	-57,76%	15.713,18	10.533,14	-32,97%
5	UKRAYNA	115,74	4.236,59	3560,45%	952,68	9.770,78	925,61%
6	ABD	3.273,68	1.605,16	-50,97%	9.948,29	9.134,15	-8,18%
7	BREZİLYA	2.621,09	1.121,97	-57,19%	12.058,56	8.439,33	-30,01%
8	SUUDİ ARABİSTAN	705,85	507,32	-28,13%	4.496,44	8.320,24	85,04%
9	İSRAİL	786,74	1.531,82	94,70%	4.978,61	6.623,77	33,04%
10	GANA	164,96	69,25	-58,02%	623,11	5.827,63	835,25%
11	İSPANYA	2.500,26	701,09	-71,96%	15.510,04	5.762,59	-62,85%
12	KATAR	648,07	922,75	42,38%	4.177,84	5.347,81	28,00%
13	ÇİN	2.394,53	1.578,01	-34,10%	8.231,44	5.108,78	-37,94%
14	LİBYA	860,75	419,92	-51,22%	2.982,94	4.440,55	48,86%
15	HİNDİSTAN	364,30	403,28	10,70%	1.113,23	4.290,71	285,43%
16	JAPONYA	23,07	18,19	-21,17%	9.059,80	4.162,73	-54,05%
17	FRANSA	828,06	615,42	-25,68%	3.497,85	4.038,64	15,46%
18	BİRLEŞİK KRALLIK	778,57	609,82	-21,68%	3.251,91	3.936,84	21,06%
19	İSVEÇ	548,86	1.027,02	87,12%	4.514,52	3.782,77	-16,21%
20	BAE	1.331,21	692,71	-47,96%	7.053,08	3.675,48	-47,89%
21	BULGARİSTAN	503,62	287,91	-42,83%	3.533,71	2.896,22	-18,04%
22	HOLLANDA	777,27	704,00	-9,43%	2.937,39	2.873,73	-2,17%
23	CEZAYİR	1.193,71	181,53	-84,79%	4.497,01	2.680,00	-40,40%
24	KUVEYT	519,37	248,24	-52,20%	1.762,02	2.614,79	48,40%
25	YUNANİSTAN	577,66	531,90	-7,92%	2.078,33	2.400,27	15,49%

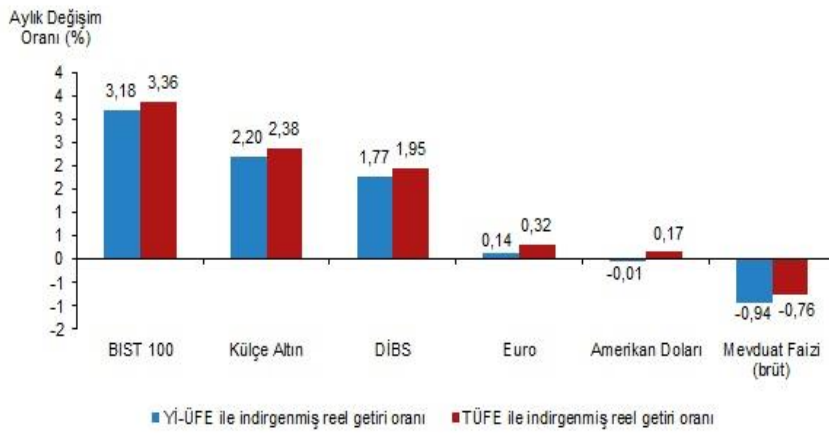
Tablo 9. Balıkesir İli İhracatçı Firmalarının Ülke İhracat Performansı (1000 \$)

SEKTÖR	SIRA	ÜLKE	1 OCAK - 31 MAYIS		
			2019	2020	DEĞİŞİM
Otomotiv Endüstrisi	1	ALMANYA	1.881.251,45	1.264.953,61	-32,76%
	2	FRANSA	1.417.764,34	934.164,34	-34,11%
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	1.159.030,64	732.236,09	-36,82%
	4	İTALYA	1.218.067,88	690.279,52	-43,33%
	5	İSPANYA	775.929,00	500.206,67	-35,53%
		DİĞER	6.672.710,22	4.656.844,12	-30%
		TOPLAM	13.124.753,52	8.778.684,35	-33,11%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1	HOLLANDA	309.336,37	450.915,15	45,77%
	2	ALMANYA	399.635,38	376.283,58	-5,84%
	3	İTALYA	374.077,96	351.013,79	-6,17%
	4	İRAK	370.671,13	329.413,71	-11,13%
	5	ABD	322.330,50	287.818,70	-10,71%
		DİĞER	6.942.028,97	5.421.280,82	-22%
		TOPLAM	8.718.080,31	7.216.725,74	-17,22%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1	ALMANYA	1.278.787,56	1.058.850,84	-17,20%
	2	İSPANYA	991.380,52	614.844,80	-37,98%
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	821.249,23	517.048,55	-37,04%
	4	HOLLANDA	436.658,44	419.518,69	-3,93%
	5	FRANSA	370.477,70	272.952,13	-26,32%
		DİĞER	3.726.170,88	2.751.648,53	-26%
		TOPLAM	7.624.724,33	5.634.863,53	-26,10%
Çelik	1	İSRAİL	364.708,68	341.148,65	-6,46%
	2	İTALYA	549.358,56	271.215,36	-50,63%
	3	MISIR	201.567,63	240.413,36	19,27%
	4	İSPANYA	326.035,12	233.116,83	-28,50%
	5	YEMEN	258.364,24	212.554,21	-17,73%
		DİĞER	4.589.252,26	3.553.549,61	-23%
		TOPLAM	6.289.286,49	4.851.998,01	-22,85%
Elektrik Elektronik	1	BİRLEŞİK KRALLIK	636.050,17	463.643,98	-27,11%
	2	ALMANYA	450.370,09	377.181,72	-16,25%
	3	FRANSA	345.587,27	230.538,42	-33,29%
	4	İRAK	152.471,99	160.070,12	4,98%
	5	İSPANYA	213.550,82	140.401,24	-34,25%
		DİĞER	2.858.885,47	2.439.636,56	-15%
		TOPLAM	4.656.915,82	3.811.472,03	-18,15%
Demir ve Demir Dışı Metaller	1	ALMANYA	444.389,85	383.350,70	-13,74%
	2	İTALYA	248.554,45	178.310,09	-28,26%
	3	ABD	190.242,42	157.542,40	-17,19%
	4	BİRLEŞİK KRALLIK	180.939,34	134.524,62	-25,65%
	5	FRANSA	169.066,83	128.163,69	-24,19%
		DİĞER	2.318.910,09	2.099.854,09	-9%
		TOPLAM	3.552.102,99	3.081.745,59	-13,24%

Tablo 10. Konsolide Ülkelere Göre Sektörel İhracat Miktarları (1000 \$)

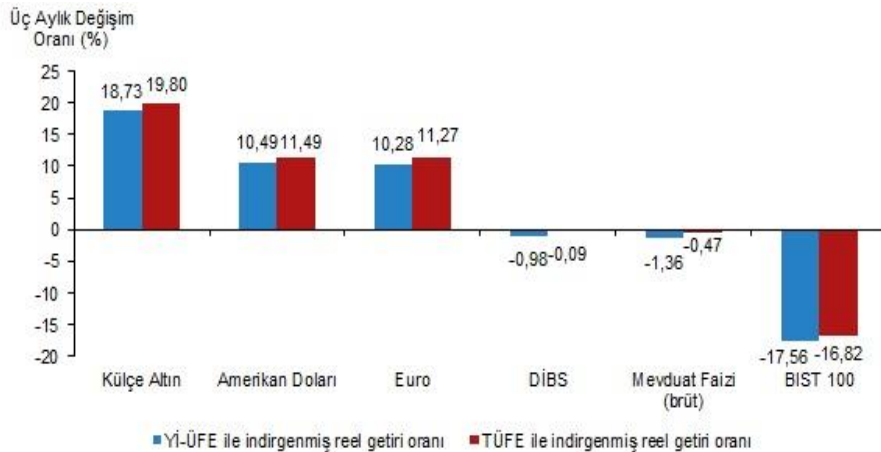
5. Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları

- En yüksek aylık reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirildiğinde %3,18, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirildiğinde ise %3,36 oranlarıyla BIST 100 endeksinde gerçekleşti. Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından külçe altın %2,20, Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) %1,77 ve Euro %0,14 oranlarında kazandırırken; Amerikan Doları %0,01 ve mevduat faizi (brüt) %0,94 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirildiğinde külçe altın %2,38, DİBS %1,95, Euro %0,32 ve Amerikan Doları %0,17 oranlarında kazandırırken; mevduat faizi (brüt) %0,76 oranında yatırımcısına kaybettirdi.

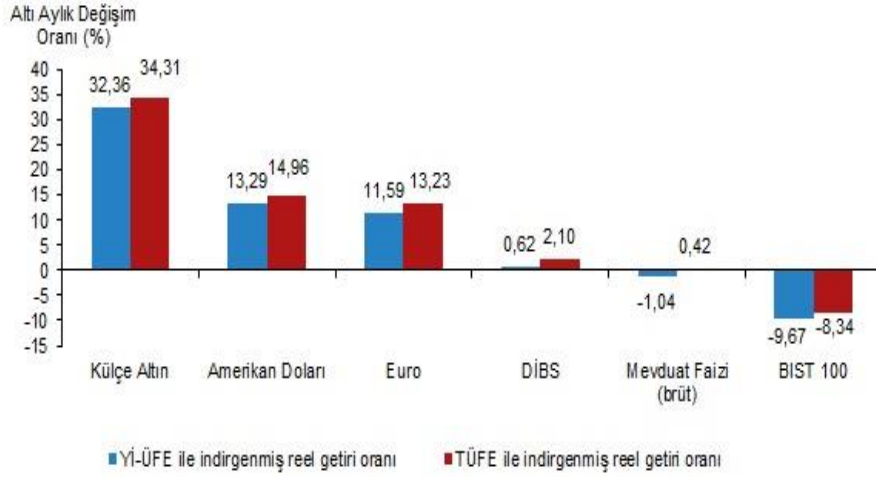
Grafik 14. Finansal yatırım araçlarının aylık reel getiri oranları

- Külçe altın, üç aylık değerlendirmede; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %18,73, TÜFE ile indirildiğinde ise %19,80 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiri sağlayan yatırım aracı olurken; BIST 100 endeksi Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %17,56, TÜFE ile indirildiğinde ise %16,82 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

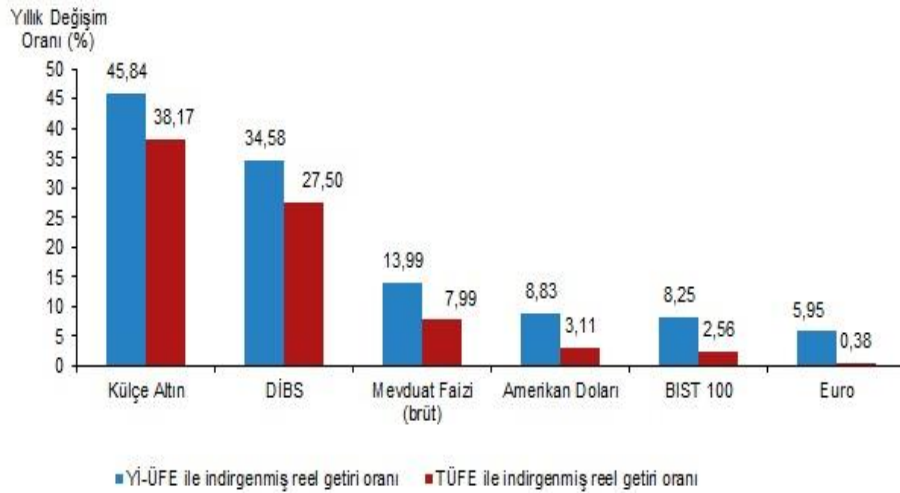
Grafik 15. Finansal yatırım araçlarının üç aylık reel getiri oranları

- Altı aylık değerlendirmeye göre külçe altın; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %32,36, TÜFE ile indirildiğinde ise %34,31 oranında yatırımcısına en yüksek kazancı sağlayan yatırım aracı oldu. Aynı dönemde BIST 100 endeksi, Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %9,67, TÜFE ile indirildiğinde ise %8,34 oranında yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Grafik 16. Finansal yatırım araçlarının altı aylık reel getiri oranları

- Finansal yatırım araçları yıllık olarak değerlendirildiğinde külçe altın; Yİ-ÜFE ile indirildiğinde %45,84, TÜFE ile indirildiğinde ise %38,17 oranında yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağlayan yatırım aracı oldu. Yıllık değerlendirmede, Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından DİBS %34,58, mevduat faizi (brüt) %13,99, Amerikan Doları %8,83, BIST 100 endeksi %8,25 ve Euro %5,95 oranlarında yatırımcısına kazandırmıştır. TÜFE ile indirildiğinde DİBS %27,50, mevduat faizi (brüt) %7,99, Amerikan Doları %3,11, BIST 100 endeksi %2,56 ve Euro %0,38 oranlarında kazandırmıştır.

Grafik 17. Finansal yatırım araçlarının yıllık reel getiri oranları

6. Konut Satış İstatistikleri

- Türkiye genelinde konut satışları 2020 Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %44,6 azalarak 50 bin 936 oldu. Konut satışlarında İstanbul 7 bin 640 konut satışı ve %15,0 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u, 4 bin 939 konut satışı ve %9,7 pay ile Ankara, 3 bin 96 konut satışı ve %6,1 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının düşük olduğu iller sırasıyla 4 konut ile Ardahan, 15 konut ile Hakkari ve 21 konut ile Tunceli oldu.

Grafik 18. Konut Satış Sayıları

- Türkiye genelinde 2020 Mayıs ayında ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %23,9 artış göstererek 18 bin 483 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %36,3 olarak gerçekleşti. İpotekli satışlarda İstanbul 2 bin 570 konut satışı ve %13,9 pay ile ilk sırayı aldı. İpotekli konut satışının en az olduğu il 2 konut ile Ardahan oldu.
- Diğer konut satışları 2020 Mayıs ayında Türkiye genelinde bir önceki yılın aynı ayına göre %57,9 azalarak 32 bin 453 oldu. Diğer konut satışlarında İstanbul 5 bin 70 konut satışı ve %15,6 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde diğer satışların payı %66,4 oldu. Ankara 2 bin 761 diğer konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı bin 842 konut satışı ile İzmir izledi. Diğer konut satışının en az olduğu il 2 konut ile Ardahan oldu.
- Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı 2020 Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %54,7 azalarak 16 bin 860 oldu. Toplam konut satışları içinde ilk satışın payı %33,1 oldu. İlk satışlarda İstanbul 2 bin 546 konut satışı ve %15,1 ile en yüksek paya sahip olurken İstanbul'u bin 211 konut satışı ile Ankara ve 996 konut satışı ile İzmir izledi.

Balıkesir	Mayıs 2020			Ocak - Mayıs 2020		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	883	320	563	8 650	2 246	6 404

Tablo 11. Balıkesir ilinin İlk Satış ve İkinci El Satış Ayrarıtısında İllere ve Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

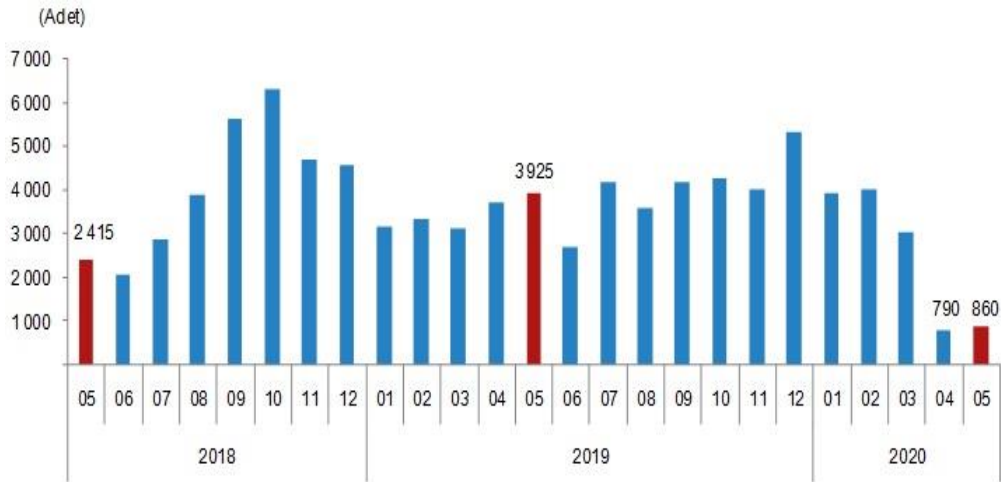

- Türkiye genelinde ikinci el konut satışları 2020 Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %37,7 azalış göstererek 34 bin 76 oldu. İkinci el konut satışlarında İstanbul 5 bin 94 konut satışı ve %14,9 pay ile ilk sıraya yerleşti. İstanbul'daki toplam konut satışları içinde ikinci el satışların payı %66,7 oldu. Ankara 3 bin 728 konut satışı ile ikinci sırada yer aldı. Ankara'yı 2 bin 100 konut satışı ile İzmir izledi.

Balıkesir	Mayıs 2020			Ocak - Mayıs 2020		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış
	883	300	583	8 650	2 959	5 561

Tablo 12. Balıkesir ilinin İpotekli ve Diğer Ayrıntısında Yıllara Göre Konut Satış Sayıları

- Yabancılara yapılan konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %78,1 azalarak 860 oldu. Yabancılara yapılan konut satışlarında Mayıs 2020'de ilk sırayı 423 konut satışı ile İstanbul aldı. İstanbul ilini sırasıyla 130 konut satışı ile Antalya, 72 konut satışı ile Ankara, 38 konut satışı ile İzmir ve 29 konut satışı ile Mersin izledi.

Grafik 19. Yabancılara Yapılan Konut Satış Sayıları

7. BANDIRMA TİCARET ODASI KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

- Bandırma Ticaret Odası verilerine göre; 2020 yılı Mayıs ayı içerisinde toplam 8 şirket kurulmuş olup, bu şirketlerin tamamını limited şirketler oluşturmuştur.
- Kapanan şirket sayısı incelendiğinde, toplam olarak kapanan şirket sayısı 2 adet olup, en çok kapatılan şirket türü 2 adet ile limited işletmeler olmuştur. Yılın 4 aylık istatistiklerine göz atıldığında; 2020 yılı içerisinde 52 adet firma kurulmuş, 44 adet firma kapatılmıştır.

	Şirket Türü	Mayıs 2020	Nisan 2020	Ocak - Mayıs		
				2019	2020	Değişim (%)
Kurulan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	0	0	19	13	-31
	Limited Şirket	8	3	54	34	-37
	Anonim Şirket	0	1	14	4	-71
	Kooperatif	0	0	4	1	-75
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0	0	0	0
Kapanan	Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi	0	5	33	26	-22
	Limited Şirket	2	1	14	13	-7
	Anonim Şirket	0	1	8	5	-37,5
	Kooperatif	0	0	0	0	0
	Diğer İktisadi İşletmeler	0	0	0	0	0

Tablo 13. Bandırma Ticaret Odasında Kurulan ve Kapanan İşletme Sayısı

- 2020 yılı Mayıs ayı içerisinde kurulan 8 adet işletme meslek gruplarına göre incelendiğinde 3 adet üye ile mimar-mühendis-eylök sektörü lider iken, bu sektörü 2 adet üye ile hayvancılık, 1'er adet üye ile tarım, imalat ve inşaat sektörleri izlemiştir.

Meslek Grubu	GRUP TANIMI	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi	Toplam
		Adet	Adet	Adet
01. MESLEK GRUBU	TARIM	0	1	1
03. MESLEK GRUBU	İMALAT	0	1	1
04. MESLEK GRUBU	İNŞAAT	0	1	1
13. MESLEK GRUBU	HAYVANCILIK	0	2	2
17. MESLEK GRUBU	MİMAR-MÜHENDİS- EMLAK	0	3	3
TOPLAM		0	8	8

Tablo 14. Bandırma Ticaret Odasında Meslek Gruplarına Göre Şirket Kuruluşları

KAYNAKLAR

Mayıs 2020 Ekonomik, Ticari ve Finansal Bilgiler isimli çalışmanın oluşturulması esnasında, aşağıda belirtilen kurumların verileri kullanılmıştır.

- ❖ Türkiye İstatistik Kurumu (TUIK)
- ❖ Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
- ❖ Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
- ❖ Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) SAMEKS (Satınalma Müdürleri Endeksi)Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) PMI İmalat Sanayi Raporu
- ❖ İstanbul Sanayi Odası (İSO) İhracat İklimi Raporu
- ❖ Bandırma Ticaret Odası (BTO) Sicil İstatistikleri